

Kertomus Maire Kempin virkamatkasta Kokkolaan ja Kaarlelassa sijaitsevalle Rasmuksen kivinavetalle 16.9.1975

Rasmuksen kivinavetan katselmus:

Navetan sortuneiden muurien korjaus oli suoritettu toivomusten mukaisesti, ei laastia eikä vanhan muurin rajaa ollut näkyvissä. Kattamistyöt olivat parhaillaan menossa; sortuneen osan katto oli osittain valmis ja loppuosan kattaminen oli käynnissä. Puuttuvien ja lahonneiden kattotuolien tilalle oli tehty uudet kattotuolit pyöreistä, kolotuista hirsistä. Osa ikkunoista oli tehty vanhimman ikkunamallin mukaan kolmiruutuisiksi siten, että yläosan muodostaa yksi pitkittäinen suorakaiteen muotoinen ja alaosan kaksi neliönmuotoista ruutua. Kaakkoispäätynavetasta^(A) tukitaan kaksiruutuinen ikkuna ja kolmiruutuinen iso ikkuna pienennetään ja muutetaan vanhanmalliseksi. Viereisen navetan (B) vasemmanpuoleinen koillis-ikkuna tukitaan ja ikkunaruuutu siirretään oikeanpuoleiseen ikkunaan. Ulko-ovia tehdään kolme uutta. Ne valmistetaan samoin kuin ikkunat rakennuspaikalla käsityönä. Ovet laudoitetaan kolminkertaisiksi käyttäen mallina vanhimman navetan (B) ovea. Ulkopuoli tehdään 7/8"x 3" ponttilaudasta, sisäpuoli 1"x 6-8" sileästä laudasta. Saranat tehdään käsityönä mallina olevan oven saranoiden mukaan. Ovia ja ikkunoita ei käsitellä mitenkään. Tuuletuskanavat jätetään kahteen kaakkoispäädyn navettaan, kuitenkin keskellä oleva muutetaan samanlaiseksi kuin päätynavetassa. Kahdessa luoteispäädyn navetassa ei ole koskaan ollut tuuletuskanavia. Kaivoista navetoihin johtavat vesikourut palautetaan kaikkiin navetoihin käyttäen mallina vanhimman navetan (B) vesikourua. Kourun päällyslauta veistetään kaarevaksi.

Sisustustyöt

Navetat nimetty kaakkoispäädystä lukien: A, B, C ja D

Navetta B, rakennettu vuonna 1748

Karsinat ja parret ovat hyvässä kunnossa ja alkuperäistä tyyppiä. Joten ne puhdistetaan ja säilytetään. Seinät ja katto puhdistetaan kalkkimaalista ja lounaisseinältä poistetaan laudoitus.

Navetta A, valmistunut vuonna 1754

Parret puhdistetaan ja puuttuvat osat lisätään. Karsinat tehdään uudestaan navetta B:n karsinoiden mukaan. Lattialankkuihin tehdään

virtsaakaivoon johtavat reiät kuten navetassa C. Lattialankut vaihdetaan vain mikäli ne ovat kovin lahot.

Navetta C, valmistunut vuonna 1754

Puulattian päällä oleva irtain maakerros poistetaan ja lattialankut kuivataan. Lahonneet lattialankut, lattiavasat ja virtsaakaivo uusitaan entisenlaiseksi. Vanhaa lattialautaa jätetään kuitenkin mahdollisimman paljon. Karsinat ja parret tehdään samanlaisiksi kuin navetassa B. Syöttöpöytään tehdään jokaisen eläimen kohdalle laudoista syöttöluukku joka täyttää vajaat puolet pilttuusta. Loppuosa syöttöpöydästä tehdään pyöreistä pystypinnoista.

Navetta D, valmistunut vuonna 1754

Seinälaudoitus poistetaan, lattia, karsinat ja parret puhdistetaan.

Kaikkiin navetoihin uusitaan eniten lahonneet kattolaudat.

Vesisäiliöiksi hankitaan puusaavit ja betoniset säiliöt poistetaan. Maantienpuoleiselle sivulle palautetaan ovien eteen laakakivet.

Edelläselostettu korjaustyö esiteltiin Kaarlelan kunnantöimistössä ja sitä koskeva laskutyöurakkasopimus allekirjoitettiin.

Kunnanjohtaja Hagström esitti navetan käyttöön liittyvän kysymyksen, kuinka voitaisiin taata yleisölle pääsy Rasmuksen navettaan, pitäisikö omistusoikeutta muuttaa mv. Rasmukselta jollekin yhteisölle, valtiolle tai kotiseutuyhdistykselle, vai mikä muu menettely takaisi sen.

Kaarlelan kunnantöimistössä pidetyssä neuvottelussa olivat mukana kunnanjohtaja Hagström, kunnaninsinööri Pihakari ja suunnittelija Maire Kemppi.

Rasmuksen navetan korjaustarkastuksessa olivat mukana kunnaninsinööri Pihakari, kunnanrakennusmestari Riihimäki, maanviljelijä Viking Rasmus ja Maire Kemppi. Lisäksi paikalla olivat työmiehet Allan Skytte, Tauno Kangas, Leevi Hulden ja Asko Saarela.

Helsingissä, 2päivänä lokakuuta 1975

Maire Kemppi

Maire Kemppi